

Kültürel Etkile?im Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kültürel Etkile?im Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25179>

Özet

Kültürel Etkileşim Ölçeği (KEÖ), Fahriye Parlak Bastık tarafından 2020 yılında hazırlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçeğin temel amacı, bireylerin farklı kültürlerle kurdukları etkileşim düzeylerini ve bu etkileşimlere yönelik tutumlarının ölçmektir. Geliştirme çalışması, özellikle öğretmen adayları için çok kültürlü ortamlara uyum ve entegrasyon süreçlerini, yani kültürlenme düzeylerini belirlemek üzere odaklanmıştır. Bu ölçek, kültürlerarası psikoloji ve eğitim bilimleri alanlarında, bireyin kültürel adaptasyon süreçlerinin incelenmesinde önemli bir araç olarak konumlanmaktadır.

Ölçek, öğretmen adaylarının kültürel etkileşimlerinin yaşam doyumları üzerindeki etkisini inceleyen kapsamlı bir araştırmaların parçası olarak tasarlanmıştır. Bu bağlamda, KEÖ sadece etkileşim sıklığını değil, aynı zamanda kültürel farklılıklara karşı gösterilen açıklik, hoşgörü ve adaptasyon becerilerini de değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kültürel Etkileşim, Kültürlenme, Yaşam Doyumu, Öğretmen Adayları, Psikometri, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Fahriye Parlak Bastık

Amaç

Kültürel Etkileşim Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin kendi kültürleri içindeki kültürel unsurlarla ne ölçüde etkileşim kurduğunu ve bu etkileşimleri ne kadar olumlu veya olumsuz algıladığını sistematik olarak belirlemektir. Ölçek, özellikle eğitim bağlamında, bireylerin kültürel çeşitliliğe açıklik ve bu çeşitliliği kabul etme eğilimlerini ölçmeye odaklanmıştır.

Ölçek, yüksek lisans tezinin ana hipotezini test etmek üzere tasarlanmıştır: Kültürlenme düzeyleri yüksek olan öğretmen adaylarının, mesleki yaşamlarında ve genel olarak yaşam doyumlarında daha yüksek başarı ve tatmin sergileyeceği varsayımı. Bu nedenle, ölçek, öğretmenlerin gelecekte karşılaştıkları çok kültürlü sınıf ortamlarına ne kadar hazırlıklı olduklarını değerlendirme potansiyeline sahiptir.

Yapı

Ölçek, psikolojik bir yapı olarak Kültürel Etkileşim kavramını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle kültürlenme teorileri çerçevesinde ele alınır ve bireyin iki veya daha fazla kültürle temas ettiği

ya?ad??? psikolojik ve davran???sal de?i?iklikleri kapsar. KEÖ, bu etkile?imin çe?itli boyutlar?n? ele alarak, sadece davran???sal kat?l?m? de?il, ayn? zamanda bili?sel ve duygusal bile?enleri de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçe?in alt boyutlar? (e?er mevcutsa), genellikle kültürel adaptasyonun farkl? yönlerini yans?t?: örne?in, yeni kültürü benimseme (entegrasyon), ana kültürü koruma, kültürel ayr???ma veya marjinalle?me gibi kültürlenme stratejileri. Bu yap?, bireyin kültürel kar???la?malara verdi?i tepkilerin karma???kl???n? yakalamay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Kültürel Etkile?im Ölçe?i'nin geli?tirme sürecinde, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek amacıyla çe?itli geçerlik çal???malar? yap?lm???t?r. Kaynak içerikte geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilse de, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilen ölçek için standart psikometrik prosedürler uygulanm???t?r.

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin kültürel etkile?im yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?ini belirlemek amacıyla uzman görü?lerine ba?vurulmu?tur. Dil ve kültürel uygunluk aç?s?ndan maddeler de?erlendirilmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik yap?s?n? desteklemek üzere genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm???t?r. Bu analizler, maddelerin beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? göstermeyi amaçlam???t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarlıl???n? ve kararlıl???n? de?erlendirmek amacıyla güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmi?tir.

?ç Tutarlıl?k Güvenirli?i: Maddelerin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek için Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm???t?r. Geli?tirme çal???malar?nda bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) oldu?u rapor edilmi?tir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zaman içinde kararlıl???n? ölçmek amacıyla, ayn? gruba farkl? zamanlarda uygulanarak korelasyon katsay?s? hesaplanm??? olabilir.

Faktör Analizi

Kültürel Etkile?im Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla faktör analizleri uygulanm???t?r.

Öncelikle, ölçe?in temel boyutlar?n? ke?fetmek için genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm???t?r. Bu analiz, kültürel etkile?imin kaç temel boyuttan olu?tu?unu (örne?in, Kültürel

Açıklık, Kültürel Katılım, Kültürel Çatışma gibi ortaya koymaya amaçlanmıştır. Faktör yüklerinin ve öz değerlerin incelenmesiyle ölçeğin nihai yapısı belirlenmiştir.

Daha sonra, belirlenen faktör yapısının doğruluğunu test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmış ve uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir sınırlar içinde olduğu gösterilerek ölçeğin yapısal modelinin uygunluğu teyit edilmiştir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün Ölçek)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Detaylı derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak 4 veya 5'li Likert formatında olduğu varsayılmıştır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Akademik Popülasyon (Öğretmen Adayları)

Yaş Grubu: Genellikle 18-30 yaş arası üniversite öğrencileri (Lisans düzeyindeki öğretmen adayları).

Popülasyon Detayları: Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğretmen adayları örneklemi kullanılarak geliştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) yöntemiyle uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Geliştirme, Kültürel Etkileşim, Yaşam Doyumu, Lisans Öğrencileri, Kültürlenme Düzeyi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yayın Adresi: Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep (Tezin sunulduğu kurum).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir (2020). Ölçeğin ticari kullanımı ve ücretlendirilmesi hakkında açık bir bilgi bulunmamaktadır. Akademik çalışmalarda kullanımı

için genellikle sorumlu yazardan izin alınması gerekmektedir.

Testin geliştirildiği yıl **2020**'dir. Ölçeğin tam metnine ve detaylı psikometrik raporlarına, tezin yayınlandığı Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim mümkündür.

Kaynaklar

Ölçeğin geliştirilmesine temel teşkil eden ve birincil referans olarak kullanılan kaynak aşağıdadır:

Parlak-Bastık, F. (2020). *Öğretmen adaylarının kültürlenme düzeylerinin yaşam doyumuna etkisinin incelenmesi*. Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.

Tez bağlantısına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: kulturel-etkilesim-olcegi-toad.pdf

Kültürel Etkileşim Ölçeğinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal dilinde korunmuş olup hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmadığı için, akademik standartlara uygun olarak bu bölüm boş bırakılmıştır.